

Кафедра: Клиникаға кіріспе

Суға батқан кездегі тұншығуды
анықтау және асфикция кезіндегі
дәрігерге дейінгі алғашқы көмек

Орындаған: Алпысбай Ж.
Сейілхан Аида
Қабылдаған: Муканова М.

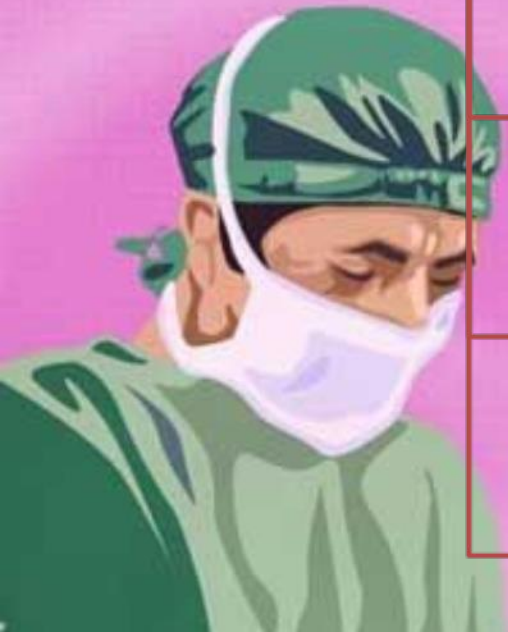
Тұншығу, *асфиксия* (грек. *asphyxia*; а – жоқ және *sphuxis* – тамыр соғуы) – қанда оттек жетіспеушілігінен көмірқышқыл газының көбеюінен болатын адам өміріне қауіпті патологиялық жағдай.

Классификация асфиксии

Классификация механической асфиксии

Механикалық асфикцияның жалпы белгілері

- Цианоз

- Денедегі ауқымды көгерулер

FIGURE 9.7 The livor mortis is as expected. It is concentrated in the dependent extremities. See next photo.

FIGURE 9.8 A posterior view also shows the dependent lividity. See next photo.

Механикалық асфикцияның жалпы белгілері

- Субконъюнктивальды қан кетуі
- Қарашықтың ұлғаюы
- Сфинктерлердің босаңсуы (rectum, vesica urinaria)
- Дененің біртіндеп салқындауы

Механическалық асфиксияның ішкі белгілері

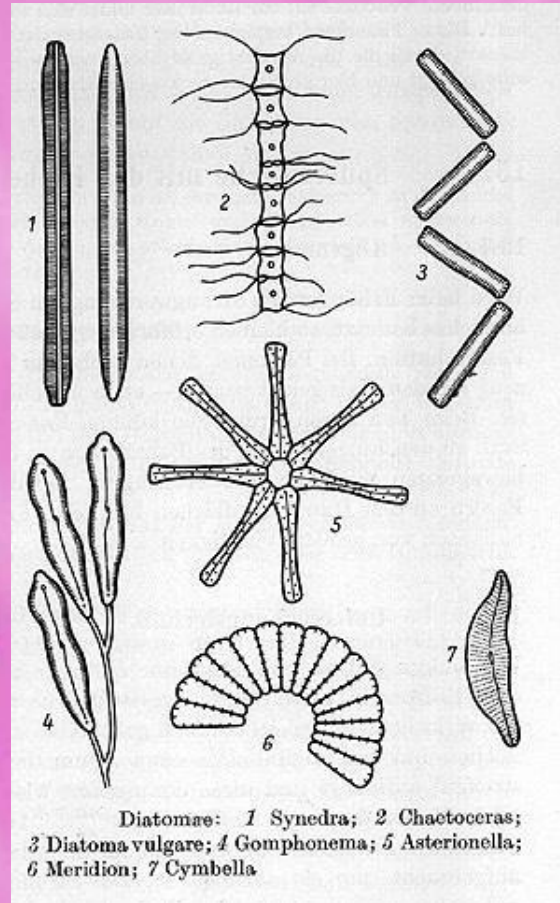
- Қанның сұйық қалпы
- Жүректің асфиктикалық қалпы
- Ішкі ағзалардың венозды толыққандылығы
- Тардые дағы
- Өкпенің альвеолярлы эмфиземасы

- Грибовидная, устойчивая серо-белая пена вокруг рта и носа

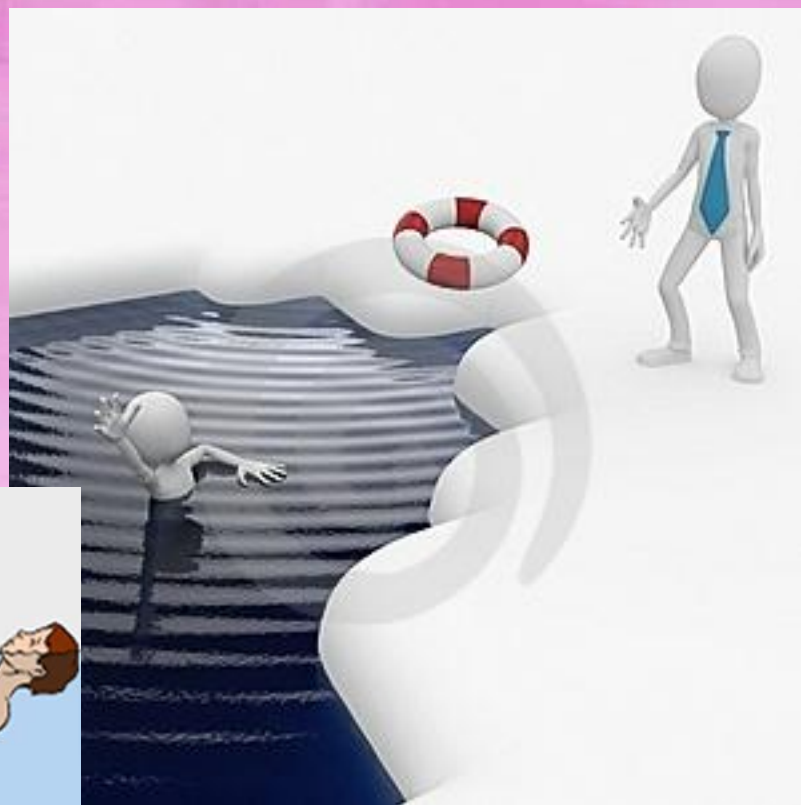
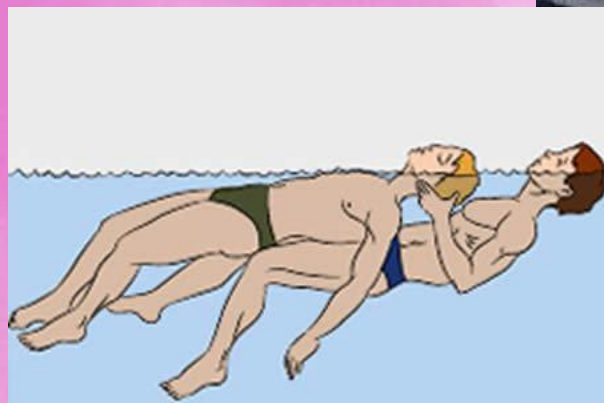

- Суға бату әсерінен өкпеден диатомды планктондардың табылуы

Тері мацерациясы – ұзақ
уақыт сұйықтық әсерінен тері
болбырауы

Суға батушыны судан ессіз күйде алып шыққан кезде, алайда тыныс алуы мен тамырлардың соғысы қанағаттанарлық болса оны аяқтарын 40-50°-қа етбетінен көтеріп, мүсәтір спиртін иіскетуге береді, аяқ-қол мен кеуде клеткаларын ысқылайды.

- *Зардап шегушіні жанталас немесе клиникалық өлім жағдайында алып шыққан кезде реанимация шараларының кезектілігі төмендегіше болуы тиіс.*

- ауыздың, мұрынның, қуыстарының құмнан немесе балшықтан тазарту;
- тыныс жолдары мен асқазаннан суды шығару;
- жасанды тыныс алдыру;
- қан айналымын қолдау.

- Жоғары тыныс жолдарын босату мынадай ретпен жүргізіледі. Ауыз қуысын тез қарап шығып дәкі салфеткасы оралған сұқ саусақпен алынбалы протезді алады, ауызды сілекейден, балшықтан тазартады. Бұдан кейін таңдай қуысының бөгде заттармен кептелгендігін анықтау үшін саусақты сақтықпен қозғалтады.
- Тыныс жолдары мен асқазаннан су мен көбікті шығару, суға батушыны етбетінен жатқызып оны құтқарушы аяғын бүгілген тізесіне тірейді және кеуде клеткаларын қысады, алайда бұл кезеңге бар-жоғы бірнеше секунд қана жұмсалуға тиіс.
  - Алғашқы көмек кезіндегі жасанды тыныс алдыру «ауызға-ауыз», «мұрынға-ауыз» әдістерімен жүргізіледі. «Ауызға-ауыз» әдісімен жасанды тыныс алдыруды зардап шегушіні қатты жерге шалқалай жатқызудан бастайды. Бір қолды мойынның астына, екінші қолды зардап шегушінің маңдайына қойып оның басын қысады сөйтіп тыныс жолдарына ауаның еркін өтуі үшін жағдай жасалады.

- «Мұрынға ауыз» әдісін ем-дом жасау тәжірибесі болмаған жағдайларда, зардап шегушінің жағы қатты қысылған немесе жарақаттанған кезде қолданған дұрыс. Бұл жағдайда мұрын жолдары бос болуға тиіс.

«Мұрынға ауыз» әдісімен жасанды демалдыруды жүргізу үшін мына әрекеттерді жасайды. Маңдайдағы қолмен басты артқа қарай бұрайды, екі –үш қолмен төменгі жақты жоғары көтеріп ауызды жабады. Ауызды сонымен қатар үлкен саусақпен де жабуға болады. Ауызды зардап шегушінің мұрнына қойып оған ауа үрлейді.

- Балаға жасанды тыныс алдыру кезінде ерінмен ауыз бен мұрынды қатар қамтиды. Ауаны ересектермен салыстырғанда азырақ үрлейді. Балалардағы тыныс алу жиілігі минутына 18-20-дан аспауы тиіс. Құрсақ төңірегіннің қампайуы асқазанға ауаның барғанын көрсетеді.

3

4

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

- О.Д.Дайырбеков, Б.Е.Алтынбеков, Б.К.Торғауытов, У. И.Кенесариев, Т.С.Хайдарова, Аурудың алдын алу және сақтандыру бойынша орысша-қазақша терминологиялық сөздік
- «Қазақстан»: Ұлттық энциклопедия , 1998 , VIII том
- www.pervayapomosh.com/article/pri_utoplenii/
- <https://ru.wikipedia.org/wiki/>

A close-up photograph of a doctor wearing a white lab coat and a blue stethoscope. The doctor is holding a pen and writing in a notebook with yellow pages. The notebook is resting on a grey surface. The background is a plain, light-colored wall.

**Назарларыңызға
рахмет!**